

Austri Vind DA
Merkantilveien 2
2815 GJØVIK

Vår dato: 11.04.2017
Vår ref.: 201502178-16
Arkiv:
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Arne Trond Hamarsland
22959684/ath@nve.no

Austri Vind DA, Våler kommune i Hedmark - Godkjenning av MTA-plan og detaljplan Kjølberget Vindkraftverk

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til epost av 2.12.2016 med vedlagt detaljplan/miljø-, transport- og anleggsplan av 1.12.2016 for Kjølberget vindkraftverk.

Saken er behandlet med hjemmel i vilkårene for detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) gitt i konsesjon av 12.2.2016, post 14.

Bakgrunn

Kjølberget vindkraftverk fikk anleggskonsesjon 27.6.2014. Vedtaket ble påklaget av tre parter som var uenige i skjønnsutøvelsen, rettsanvendelsen og saksbehandlingen. NVE opprettholdt i brev av 8.10.2014 til Olje- og energidepartementet (OED) sitt vedtak.

OED opprettholdt 25.11.2015 NVEs vedtak. OED forutsetter at det i arbeidet med detaljplan/MTA søkes å redusere inngrepene i gammelskogen rundt Kjølberget så langt det er teknisk/økonomisk mulig. OED mener også at NVE i forbindelse med detaljplanleggingen bør vurdere å be om undersøkelser for å avdekke om huldrestry blir berørt. OED slutter seg til NVEs forslag om at Finnskogleden ikke legges om, men at det settes opp informasjonsskilt om vindkraftverket der stien deler seg samt om overnattings/aktivitetstilbud på Håberget gård. Lokalisering av turbin 12 skal håndteres av NVE gjennom godkjenning av detaljplan og fylkesmannen skal kontaktes i forbindelse med detaljplanleggingen i dette området.

Med bakgrunn i OEDs avgjørelse utarbeidet NVE 12.2.2016 revidert anleggskonsesjon for Kjølberget vindkraftverk. I oversendelsesbrevet konstaterer NVE at tiltakshaver og fylkesmann er blitt enige om grenseoppgangen mellom utbyggings- og verneområde ved turbin 12. Det tas i tillegg inn et nytt vilkår om plan for avbøtende tiltak for friluftslivet i tillatelsen (punkt 26).

NVE fikk oversendt MTA-plan/detaljplan for Kjølberget vindkraftverk 2.12.2016. Planen ble 21.12.2016 sendt på begrenset høring med frist 20.1.2017. MTA/detaljplan beskriver tårnhøyde på 130-150 m, mens det i konsesjonsbehandlingen var beskrevet tårnhøyde på 119 m. Dette vil medføre noe endrede støy- og landskapsvirkninger. NVE vurderer endringene som begrensede og innenfor det som

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

kan aksepteres av detaljtilpasning av vindkraftverket fra konsesjonsgitt prosjekt til detaljplanlagt prosjekt.

I henhold til ESBO-konvensjonen ble konsesjonssøknaden sendt svenske myndigheter til uttalelse. Etter kontakt med Austri Vind, valgte NVE 27.1.2017 også å sende MTA/detaljplan til orientering/høring til svenske myndigheter ved Torsby kommune, Länsstyrelsen i Värmland og Naturvårdsverket.

Prosjektområdet ble befart 26.10.2016. Deltakere var Austri Vind DA, OX2-entreprenør, Våler kommune og NVE.

Vedtak

Med hjemmel i konsesjonen datert 12.2.2016, punkt 14, godkjenner NVE fremlagte miljø-, transport- og anleggsplan med detaljplan av 1.12.2016 for bygging av Kjølberget vindkraftverk i Våler kommune (Hedmark).

Vårt vedtak forutsetter at fremlagte planer er i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen.

Vilkår for godkjenning av detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan:

- NVE skal orienteres om når anleggsarbeidet starter, ved viktige og/eller kritiske faser ved byggearbeidet og når anlegget blir satt i drift.
- Når anleggsvei er stukket/markert i terreng, skal det gjennomføres en kartlegging av eventuell huldrestry i vegtraseene og en sone på ca. 20 m på hver side av planlagt anleggsvei. Rapport fra kartleggingen med ev forslag til konfliktreduerende justeringer skal godkjennes av NVE før anleggsarbeidet på aktuelle vegstrekninger starter.
- Oppdaterte Shape/SOSI-filer skal være oversendt NVE før anleggsarbeidet starter.
- Dokumentasjon på ledig nettkapasitet skal sendes NVE for godkjenning før anleggsarbeidet starter.
- Bruk av passiv lysmerking skal avklares med NVE før anleggsarbeidet starter.
- Oppdaterte støyberegninger og plan for eventuelle tiltak skal sendes NVE når turbintype er valgt og før anleggsarbeidene starter.
- Plan for avbøtende tiltak for friluftslivet, jf post 13 og 26 i konsesjon skal forelegges NVE før idriftsettelse.
- Entreprenører skal gjøres kjent med MTA/detaljplan og dette vedtaket.
- Dersom virksomheten avdekker avvik som har medført, eller kan medføre betydelig skade på miljøet, skal dette umiddelbart rapporteres til NVE. Rapporteringen må også angi hvilke tiltak som er, eller vil bli iverksatt for å lukke avviket, hindre gjentakelser og avbøte mulige skader.

NVE vil følge opp anlegget med tilsyn med hjemmel i energiloven kapittel 10. Det kan fra NVE bli stilt krav om ytterligere detaljering for hele eller deler av anlegget. Slike planer skal godkjennes av NVE.

Innkommne merknader

Fylkesmannen i Hedmark, 16.1.2017. MTA/detaljplan angir mange miljømessige hensyn som skal tas. Det er viktig at dette følges opp. Det forutsettes videre at støy fra massetaket holdes innenfor grenseverdiene. Det bør benyttes naturlig revegetering og eventuelle tilkjørte masser bør være rene for fremmed frømateriale. Den innførte, fremmede arten Contortafuru bør i størst mulig grad avvirket i forbindelse med anleggsarbeidene.

Våler kommune, 20.1.2017. Ingen vesentlige merknader til planen. Det bes om at dersom det høstes erfaringer under byggingen av Raskiftet vindkraftverk som tilsier at MTA for Kjølberget vindkraftverk

bør endres så bør Austri Vind ta initiativ til dette. Kommunen ber også om at høyden på turbinene begrenses dersom dette ikke påvirker produksjonen vesentlig.

Länsstyrelsen i Värmland, 13.2.2017. Ingen merknader.

Naturvårdsverket, 7.3.2017. Naturvårdsverket konstaterer at fastboende på svensk side vil bli påvirket av utbyggingen. De konkluderer med at det er vanskelig å bedømme hvor stor endringen fra konsesjon til detaljplan vil bli når det gjelder landskapsmessige virkninger samt effekten av varsellys. Det bes om at NVE vurderer saksbehandlingen av detaljplanene i lys av Miljøvernkonvensjonen (1974).

Torsby kommune har ikke avgitt uttalelse.

NVEs vurderinger

Høring av detaljplan/MTA-plan har ikke gitt innspill som betinger endringer i prosjektet. Våler kommune ønsker at relevante erfaringer fra byggingen av Raskiftet vindkraftverk skal nyttiggjøres ved bygging av Kjølberget vindkraftpark. NVE vil følge opp dette gjennom oppfølging av begge prosjektene i plan- og byggefase.

I tråd med Naturvårdsverkets uttalelse har NVE vurdert saksbehandlingen i denne saken i lys av Miljøvernkonvensjonen av 1074, artikkel 2 og 5. NVE konkluderer i brev av 17.3.2017 med at NVE i sin saksbehandling har tatt hensyn til konvensjonens artikkel 5. NVE vil i det videre arbeidet holde svenske myndigheter underrettet om sakens behandling.

Formålet med MTA/detaljplan er å sikre at det tas miljø- og landskapshensyn under bygging og drift av anlegget. Vurderingene i planen skal baseres på miljøinformasjon som er kommet frem i konsesjonsprosessen. NVE mener at MTA-planen for Kjølberget vindkraftverk fanger opp miljøutfordringene og legger gode miljømessige føringer for anleggsarbeidet. For å sikre et godt sluttresultat er plassering av turbiner, riggplasser og veier i forhold til gammelskogverdier viktige fokusområder.

Det er utarbeidet designmanual for terrengbehandling og landskapstilpasning som gir føringer for anleggsarbeid og istandsetting. Denne ligger som vedlegg til MTA. NVE mener en slik prinsipiell tilnærming er god for store områder der det er vanskelig å gå inn i alle detaljer. Etter NVEs vurdering utgjør designmanualen som er vedlagt MTA/Detaljplan for Kjølberget vindkraftverk et tilstrekkelig verktøy for å sikre gode terrengutforminger i landskapet.

Formålet med en detaljplan er å konkretisere utbyggingsplanen for vindkraftverket innenfor det konsesjonsgitte planområdet. Planen skal gi en teknisk beskrivelse av anleggene som skal bygges og ev. endringer sammenlignet med den utbyggingsplanen som ble lagt til grunn i konsesjonsprosessen.

Støyberegninger i MTA/Detaljplan baserer seg på den av flere aktuelle turbintyper som avgir mest støy. Når turbintype er bestemt, skal oppdaterte beregninger basert på turbinen som er valgt, sendes NVE.

Austri Vind DA har i MTA/Detaljplan ikke tatt endelig stilling til bruk av passiv lysmerking. Årsaken er at aktuelle leverandører tilbyr ulike løsninger og at kostnadene for disse ikke er tilstrekkelig kjent. NVE ber derfor om at denne avklaringen gjøres når turbintype er valgt. NVE registrerer at ett av hovedankepunktene som anføres fra svenske myndigheter er økt lysforstyrrelse for svenske grenseboere dersom passiv lysmerking ikke anvendes.

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§8-12 er vurdert i konsesjonsbehandlingen og konsesjonsvedtak av 12.2.2016. Vurderingene bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag og er tilstrekkelig konkrete og dekkende for tiltaket. De legges derfor til grunn for dette vedtaket.

NVE mener det foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkningen tiltaket kan ha for naturmangfoldet. Føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 får dermed ikke anvendelse.

Etter § 10 skal påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. NVE har i konsesjonsprosessen vurdert at andre aktuelle vindkraftverk ligger mer enn 10 km unna og at det derfor ikke er grunnlag for å vurdere samlet belastning for naturmangfoldet. Miljøpåvirkning fra menneskelig aktivitet knyttet til bosetting på Badstuknappen og Rysjølia er ikke vurdert i en samlet belastningssammenheng. Det legges til grunn at det ikke er kjent nye utbyggingsplaner i vindkraftverkets nærområde. NVE legger derfor til grunn at kravene til vurdering av samlet miljøbelastning er oppfylt.

Etter § 11 skal tiltakshaveren dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Planen konkretiserer de tiltakene som gjøres for å hindre og begrense skader på naturmangfoldet gjennom å tilpasse arealbruk slik at konflikt med gammelskogverdier reduseres mest mulig. Kostnadene for dette dekkes av Austri Vind DA.

I henhold til § 12 i naturmangfoldloven skal det for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Den innsendte planen sikrer at arbeidene blir utført på en god måte for å hindre skade på naturmangfoldet ved gi rom for detaljtilpasning av terrenginngrep innenfor rammene designmanualen gir.

Etter at vurderinger av § 8-12 er foretatt mener NVE at også § 4 om forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer og § 5 som omhandler forvaltningsmål for arter er ivaretatt.

Annet

For anlegg for produksjon av elektrisk energi med konsesjon etter energiloven, gjelder ikke krav om utarbeidet reguleringsplan, jf. plan- og bygningsloven § 12-1 tredje ledd, men anlegget må avklares mot kommuneplanens arealdel og eventuelle reguleringsplaner før anleggsarbeidet kan igangsettes. Byggesaksbestemmelsene i plan- og bygningsloven gjelder i det vesentligste ikke for tiltak etter energiloven, jf. byggesaksforskriften § 4-3 første ledd bokstav c. Bestemmelsene i plan- og bygningsloven om tekniske krav (§ 29-5) og krav til produkter (§ 29-7) med tilhørende deler av byggt teknisk forskrift (TEK10) gjelder så langt de passer for tiltak med konsesjon etter energiloven.

Når anlegget er ferdig bygget, skal konsesjonæren sørge for at kommunen får tilsendt nødvendige opplysninger om tiltakets plassering, slik at det offentlig kartverket kan ajourføres, jf. byggesaksforskriften § 4-3 siste ledd og plan- og bygningsloven kapittel 2 om krav om kartgrunnlag og stedfestet informasjon.

NVE gjør oppmerksom på at tiltakshaver må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Vi ber tiltakshaver underrette grunneiere og rettighetshavere om dette vedtaket. Underretningen skal etter forvaltningsloven gi opplysninger bl.a. om klageadgang, klagefrist og retten til å se sakens dokumenter. Kopi av vedtaket skal følge underretningen. Kopi av underretningen skal sendes NVE.

NVE forutsetter at tiltakshaver varsler naboer iht. retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen (T-1442/2012).

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretningen er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til nve@nve.no.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
avdelingsdirektør

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Fylkesmannen i Hedmark
Hedmark fylkeskommune
Länsstyrelsen Värmland
Naturvårdsverket
Torsby kommun
Våler kommune (Hedmark)